

vzw repetitieruimtes

# Repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten in Vlaams-Brabant

Overzicht van repetitieruimtes in de provincie en een analyse van de ruimtes die met de steun van de provincie gerealiseerd werden.

## INHOUDSOPGAVE

|  |    |
|--|----|
| Repetitieruimtes in Vlaams-Brabant.....                                  | 4  |
| Context.....   | 4  |
| Noden van de muzikanten op vlak van creatie-infrastructuur.....          | 5  |
| Algemene uitgangspunten.....   | 5  |
| Behoeftte onderzoek bij muzikanten.....                                  | 6  |
| Conclusies uit het behoeftte onderzoek.....                              | 9  |
| Inventaris van alle repetitieruimtes in de provincie Vlaams Brabant..... | 10 |
| Overzicht:.....  | 10 |
| Analyse van de ruimtes gerealiseerd met de steun van de provincie.....   | 12 |
| Overzicht naar bezettingsgraad:.....                                     | 17 |
| Conclusies:.....   | 18 |
| Aanbevelingen.....   | 19 |
| Ondersteuning bestaande repetitieruimtes.....                            | 19 |
| Investering in bijkomende repetitiefaciliteiten.....                     | 19 |
| Verder onderzoek.....  | 20 |
| Ondersteuning Steden en Gemeenten.....                                   | 20 |
| Ondersteuning op vlak van communicatie.....                              | 21 |
| Communicatie.....  | 22 |
| Weet wat je aan wie communiceert.....                                    | 22 |
| Promoot je repetitieruimte bij muzikspelers in de buurt.....             | 22 |
| Sponsor de plaatselijke rock rally.....                                  | 22 |
| Maak een deal met de plaatselijke muziekwinkel.....                      | 22 |
| Deel cadeau bonnen uit.....  | 23 |
| Gratis proefrepetities.....  | 23 |
| Ambassadeurs.....  | 23 |
| Mond aan mond reclame is the best you can get.....                       | 23 |
| Promoot ook andere ruimtes in je buurt.....                              | 23 |

|   |    |
|---|----|
| Organiseer een repetitiekot on stage moment.....  | 23 |
| Live beeld/geluid vanuit je repetitieruimte. .... | 24 |
| Wees aanwezig op myspace, Vibe en Facebook. ....  | 24 |
| EHBO – bonnen .....                               | 24 |
| Band in residence.....                            | 24 |
| Overzicht Tabellen. ....                          | 25 |

## REPETITIERUIMTES IN VLAAMS-BRABANT.

### CONTEXT.

De provincie Vlaams Brabant investeerde de afgelopen jaren in verschillende repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten. In navolging van andere provincies werd een reglement opgestart waarbij via een subsidie gemeentebesturen en vzw's een ondersteuning geboden werd voor het realiseren van repetitieruimtes.

Nadat de provincie op die manier 17 nieuwe repetitieruimtes mee kon realiseren, werd aan vzw Repetitieruimtes de opdracht gegeven om een analyse te maken van het huidige aanbod aan repetitieruimtes in Vlaams-Brabant.

Dit reglement werd intussen stopgezet, maar de steden en gemeenten in de provincie worden wel nog steeds ondersteund door de provincie rond het thema repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten. Zo kunnen ze gratis beroep doen op de adviescommissie bij vragen rond isoleren en bij uitbreiding de bredere geluidsporblematiek.

In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de noden van de muzikanten op vlak van creatie-infrastructuur. Daarnaast is er een overzicht van de repetitieruimtes in Vlaams-Brabant en wordt een analyse gemaakt van die ruimtes die met steun van de provincie gerealiseerd werden. In het laatste luik worden concrete aanbevelingen geformuleerd aan de provincie om ook in de komende jaren de pop- en rockmuzikanten te blijven ondersteunen in hun zoektocht naar een geschikte infrastructuur.

Tussen februari 2008 en maart 2008 werden de ruimtes die met ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant gerealiseerd werden bezocht en werd, in overleg met de beheerder, een overzicht opgemaakt van de ruimtes, de uitrusting en de bezettingsgraad. Tegelijk werd ook gepolst naar moeilijkheden/problemen die de verhuurders eventueel ervaren om hun ruimtes te verhuren aan bands.

Daarnaast werden verschillende gesprekken gevoerd met een aantal belangrijke spelers binnen het veld. In overleg met Poppunt werden de beleidsaanbevelingen opgesteld. Het communicatieluik werd uitgewerkt in samenwerking met Poppunt en VEGAS communicatie.

## NODEN VAN DE MUZIKANTEN OP VLAK VAN CREATIE-INFRASTRUCTUUR.

### ALGEMENE UITGANGSPUNTEN.

Wat is een goede repetitieruimte voor een pop- en rockmuzikant? Het is niet evident om daar een algemeen antwoord op te formuleren. Als het van de muzikanten afhangt, heeft iedere band een ruimte van pakweg 25m<sup>2</sup> nodig waarin ze 7 op 7 en 24u per dag ongestoord aan de slag kunnen. En die ruimte moet van hen zijn zodat ze niet iedere keer alles moeten opbouwen en afbreken.

De realiteit leert dat dit ideaalbeeld onhaalbaar is. In heel Vlaanderen is op dit moment nog steeds een tekort aan goed geïsoleerde en goed uitgeruste repetitieruimtes. Bovendien kampt een groot deel van de 'thuiswerkende' muzikant met overlastproblemen en zijn ook zij dus op zoek naar een geschikte ruimte.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht geboden van de noden bij zowel amateurs als professionelen.

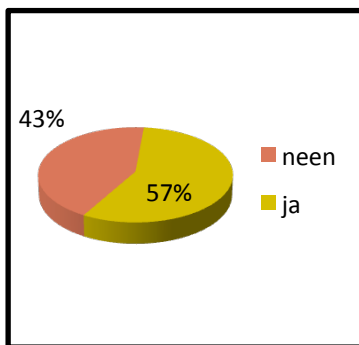
| Genre                     | Creatie amateur  | Creatie professioneel  |
|---------------------------|--|--|
| <b>Versterkte muziek</b>  | Goed geïsoleerde ruimte met aangepaste akoestiek.<br>Frequentie van 1 à 2 repetities per week.<br>Opbergruimte noodzakelijk als het materiaal niet kan blijven staan in de repetitieruimte.  | Goed geïsoleerde ruimte met aangepaste akoestiek.<br>Repetitieproces gedurende enkele maanden permanent.<br>Veel eigen materiaal waardoor een eigen/vaste ruimte ideaal is.  |
| <b>Akoestische muziek</b> | Een ruimte waarin de akoestiek aangepast is aan de noden (afhankelijk van bezetting).<br>De oppervlakte is steeds afhankelijk van de grootte van de groep.<br>Isolatie is een belangrijke meerwaarde maar geen must.<br>Frequentie van 1 à 2 repetities per week.<br>Opbergruimte, zeker voor harmonieorkesten, is noodzakelijk. | Een ruimte waarin de akoestiek aangepast is aan de noden (afhankelijk van bezetting).<br>De oppervlakte is steeds afhankelijk van de grootte van de groep.<br>Isolatie is een belangrijke meerwaarde maar geen must.<br>Frequentie van repetities afhankelijk van producties.<br>Veel eigen materiaal waardoor een eigen/vaste ruimte ideaal is. |

Tabel 1: overzicht van noden op vlak van creatieruimtes

## BEHOEFTE ONDERZOEK BIJ MUZIKANTEN

Vzw Repetitieruimtes voerde begin 2008 een onderzoek naar de noden en behoeften van muzikanten op vlak van repetitieruimtes. Uit de resultaten van dat onderzoek werd een extrapolatie gemaakt naar Vlaams-Brabant. Een aantal cijfers:

### Op zoek naar een repetitieruimte:



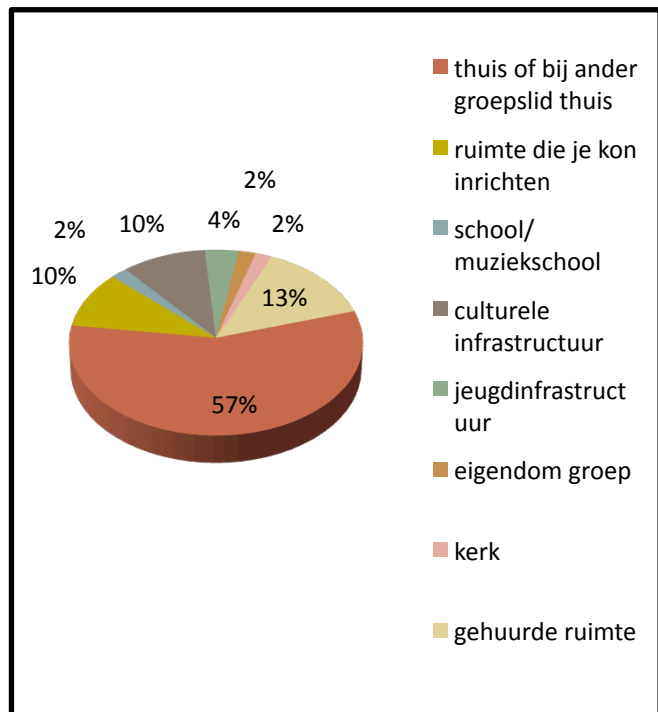
Ongeveer 60% van de Vlaamse muzikant is op zoek naar een (nieuwe) repetitieruimte. Een vrij hoog percentage dat duidelijk maakt dat ondanks de vele inspanningen van provincies en gemeentes in de laatste jaren, er nog steeds een tekort is aan goede repetitieruimtes. In Vlaams-Brabant is 57% van de muzikanten op zoek naar een repetitieruimte, een cijfer dat iets beter is dan het algemene Vlaamse gemiddelde (59%). De subsidies vanuit de provincie hebben een invloed op dit cijfer, in West-Vlaanderen bijvoorbeeld zijn duidelijk meer muzikanten op zoek (68%), maar het is dan ook de enige Vlaamse provincie waar geen ondersteuning voor repetitieruimtes uitgewerkt werd.

Afbeelding 1 op zoek naar een ruimte

### Waar repeteert de muzikant:

Uit de bevraging bleek dat het overgrote deel (57%) van de muzikanten thuis repeteert. Hierbij worden ook die muzikanten gerekend die in het huis van een van de bandleden repeteren. In de bevraging werd ook nagegaan in hoeverre de muzikanten die thuis werken een investering deden om die ruimte thuis goed te isoleren. Slechts 2% van de thuiswerkende muzikant deed een dergelijke investering.

10% van de muzikanten werkt in een ruimte die ze ter beschikking krijgen en waar ze een aantal aanpassingen deden op vlak van akoestiek en/of isolatie. 13% van de muzikanten huurt een ruimte (hetzij een publieke ruimte hetzij een privé ruimte). Opvallend is het relatief klein aantal muzikanten dat (14%) dat gebruik maakt van culturele infrastructuur en/of jeugdinfrastructuur. Hieronder vallen ook die ruimtes die met de steun van de provincie gerealiseerd werden.

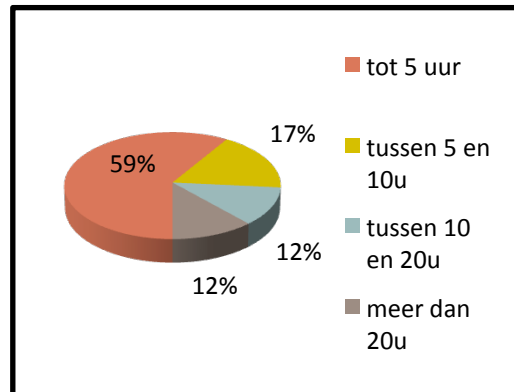


Afbeelding 2 huijge repetitielocatie

### Hoeveel uur per week gebruikt de muzikant een repetitieruimte:

Het mag duidelijk zijn dat niet iedereen de repetitieruimte dag en nacht gebruikt. 59% van de muzikanten heeft met 1 repetitie van ongeveer 4 uur voldoende. Slechts 12% van de muzikanten heeft meer dan 20 uur per week nood aan een goede repetitieruimte.

Dat komt overeen met het aantal semi-professionele en professionele muzikanten dat de bevraging invulde. Deze cijfers tonen aan dat goed gekozen openingstijden bij repetitieruimtes een belangrijk middel zijn om meer bands gebruik te laten maken van de ruimte.

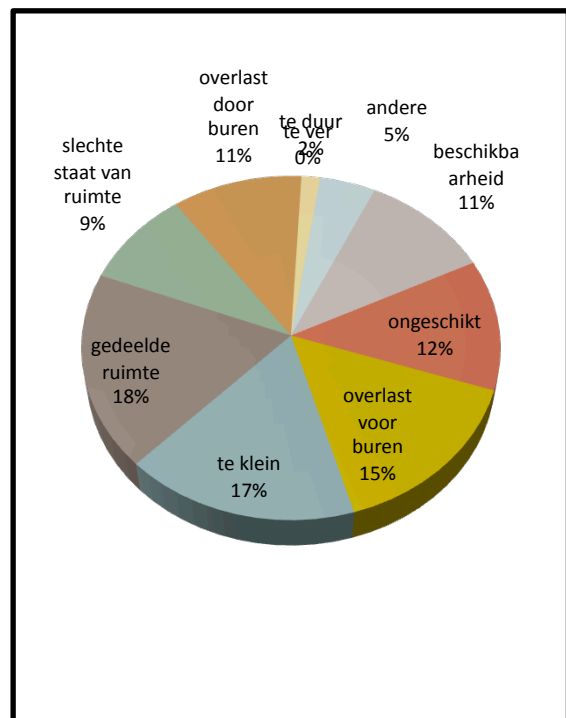


Afbeelding 3 tijd per week nodig in repetitieruimte

### Waarom zoeken muzikanten een andere ruimte:

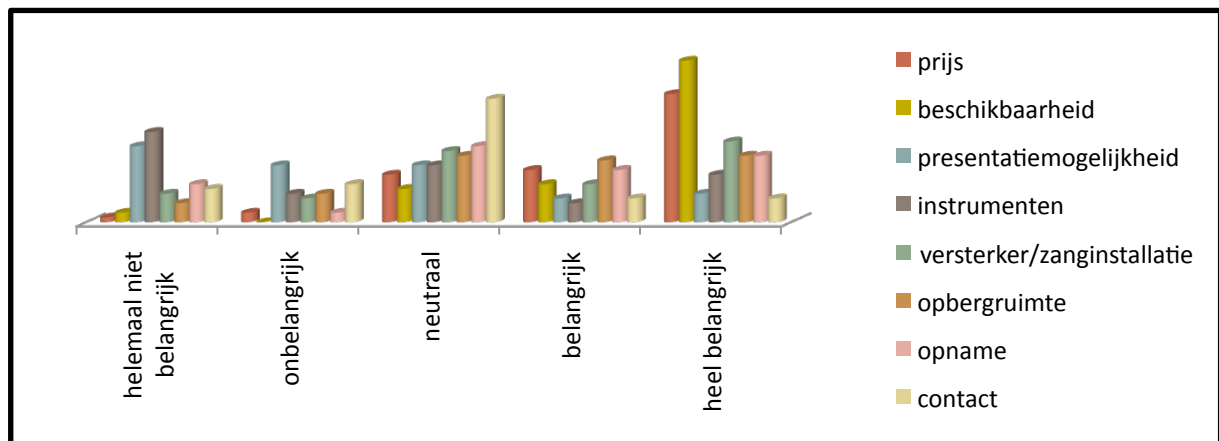
Opvallend bij deze cijfers is dat de afstand tot een repetitieruimte eigenlijk niet echt een rol speelt. Als we kijken naar de geografische spreiding van de repetitieruimtes in Vlaams-Brabant, wordt duidelijk dat je ongeveer om de 20 km een repetitieruimte kan vinden. Dat is blijkbaar een afstand die voor muzikanten geen probleem vormt en ligt in de lijn van de 30km drempel bij cultuurparticipatie. De belangrijkste redenen om een ruimte te zoek zijn overlast, te kleine ruimte, slechte staat van de ruimte of ongeschikt voor het soort muziek dat de muzikant maakt. Ook de beschikbaarheid van de ruimte is een belangrijke reden om op zoek te gaan. In de groep die op zoek gaat omwille van het feit dat ze een ruimte moeten delen, vinden we opnieuw vrij veel semi-professionele muzikanten terug die vaak met veel materiaal werken.

Een vaste ruimte om gedurende enkele maanden te kunnen werken is voor deze groep dan ook een oplossing.



Afbeelding 4 redenen om op zoek te gaan naar een ruimte

## Welke kenmerken/eigenschappen van een ruimte zijn belangrijk voor een muzikant.



Afbeelding 5 belangrijke kenmerken van een ruimte

In deze grafiek krijgt men een overzicht van welke aspecten belangrijk zijn voor een muzikant. De prijs en de beschikbaarheid zijn de belangrijkste kenmerken voor de muzikanten. De aanwezigheid van opbergruimtes, versterkers en/of zanginstallatie en de mogelijkheid om opnames te maken, zijn relatief belangrijk.

Presentatiemogelijkheid, de aanwezigheid van andere instrumenten en het contact met andere muzikanten zijn minder belangrijk. Maar ze bieden een duidelijke meerwaarde als deze elementen aanwezig zijn.

De beschikbaarheid van een ruimte hangt natuurlijk ook af van wat de muzikant zelf voor ogen heeft. Zoals hoger aangegeven willen heel wat muzikanten een ruimte voor hun eigen band waarin ze ongestoord te werk kunnen gaan. Maar voor het uitwerken van een beleid rond repetitieruimtes is dit onbegonnen werk. Rekening houdend met het feit dat de meeste muzikanten met 5 uur per week wel voldoende kunnen repeteren moet er dus gezocht worden naar een systeem waarbij de verhuurders in blokken zoveel mogelijk verschillende bands kunnen repeteren. Bovendien is het dan ook heel belangrijk om zoveel mogelijk rekening te houden met de tijd waarop de meeste bands repeteren. Ruimtes die 's avonds en in de weekends open zijn, kunnen met andere woorden beter inspelen op de noden van de muzikanten.

---

## CONCLUSIES UIT HET BEHOEFTE ONDERZOEK.

De bevraging bij de muzikanten die vzw Repetitieruimtes uitvoerde in 2008 (met de steun van het Muziekcentrum Vlaanderen en Poppunt), maakt duidelijk dat nog steeds heel wat muzikanten op zoek zijn naar een geschikte repetitieruimte.

De voorbije jaren werden in heel Vlaanderen door gemeentebesturen, provincies, jeugdhuizen en andere actoren in de socio-culturele wereld heel wat inspanningen geleverd om meer repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten te realiseren. Dit heeft met zich mee gebracht dat er duidelijk een groter aanbod is aan repetitieruimtes. Maar, zoals uit het behoefte onderzoek bleek, is dit aanbod nog niet voldoende groot om alle muzikanten een ruimte aan te kunnen bieden. Extra investeringen in repetitieruimtes lijken dan ook noodzakelijk.

Voor de muzikant is de **beschikbaarheid** van de ruimte een heel belangrijk kenmerk. Gemiddeld gezien repeteert een groep één avond per week gedurende een viertal uur. Ook in het weekend wordt regelmatig gerepeteerd. Het is dan ook heel belangrijk dat eigenaars van een ruimte zoveel mogelijk proberen om net op die momenten hun ruimtes open te stellen.

De wens van de muzikanten om in een eigen ruimte te kunnen werken is niet realistisch. Gedeeld gebruik is een noodzaak. Dit hoeft geen probleem te zijn, zolang muzikanten ook de mogelijkheid hebben om gedurende een bepaalde periode (een week, twee weken tot hoogstens enkele maanden) ook intensief gebruik te maken van een ruimte. Op die manier kunnen bands werken aan een demo cd of zich voorbereiden op een intensieve concerttournee. Dit geldt zowel voor amateurkunstenaars als professionele muzikanten.

Vooraf jonge muzikanten maken graag gebruik van versterkers en zanginstallaties die tot de vaste uitrusting van een ruimte behoren. Op die moeten ze minder materiaal meesleuren bij iedere repetitie. Heel wat "oudere" of iets gevorderde muzikanten maken echter graag gebruik van hun eigen materiaal. Voor deze groep is de aanwezigheid van opbergruimtes dan weer heel belangrijk.

Extra aanbod, in de vorm van educatie of presentatiemogelijkheden, is een meerwaarde voor een repetitieruimte. Maar het is geen must.

## INVENTARIS VAN ALLE REPETITIERUIMTES IN DE PROVINCIE VLAAMS BRABANT.

Een inventaris van **alle** repetitieruimtes in de provincie is praktisch een onbegonnen taak. Heel wat groepen repeteren nog steeds in slaapkamers, zolderkamertjes, boven een café of in een leegstaande loods die ze kunnen gebruiken. Deze ruimtes zijn binnen dit onderzoek dan ook niet in kaart gebracht. De focus ligt op de **openbare repetitieruimtes** in de provincie. Dit zijn ruimtes waar in principe iedere groep kan repeteren, waar er een duidelijke afspraak is rond het gebruik van de ruimte en waar meerdere groepen terecht kunnen. De eigenaar van de ruimte kan een jeugddienst, een (muzikale)organisatie of een privé persoon zijn.

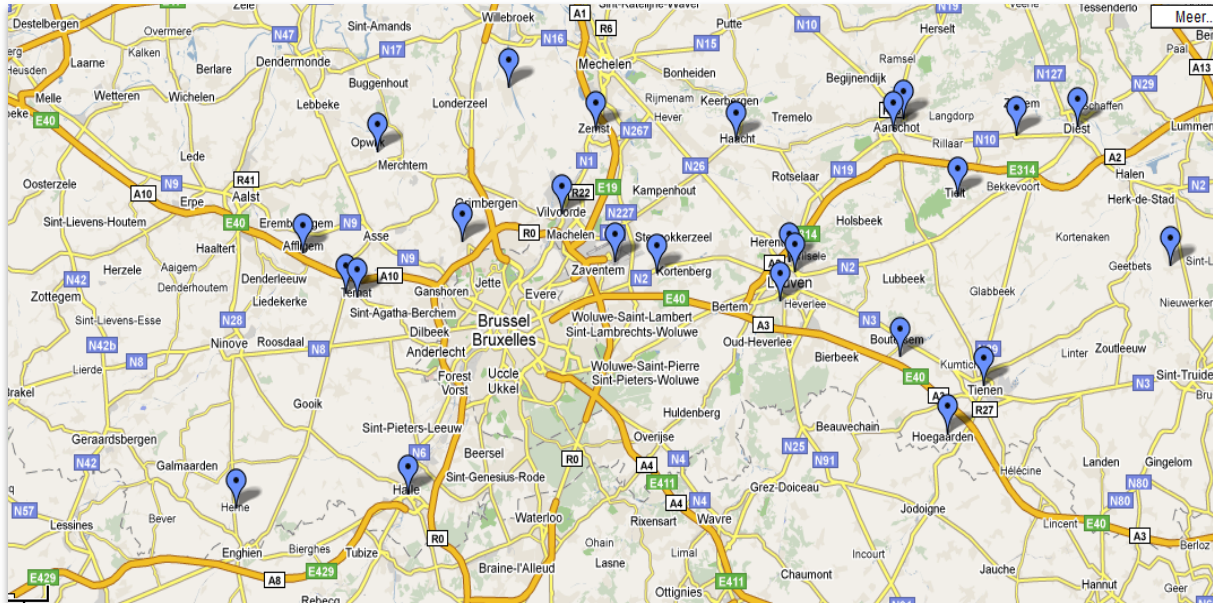
### OVERZICHT:

| Naam  | Organisatie                | Gemeente           | Aantal ruimtes | Ondersteuning provincie |
|---|----------------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| <b>Noise Gate</b>                                   | Muziekcentrum Noise Gate   | Ternat             | 3 *            | Ja                      |
| <b>Repetitieruimte Berkenhof</b>                    | Jeugdhuis Berkenhof        | Kortenberg         | 1              | Ja                      |
| <b>Repetitieruimte de Echo</b>                      | Jeugdhuis Avillo           | Affligem           | 1              | Ja                      |
| <b>Jeugdcentrum de Klinker</b>                      | Jeugdcentrum De Klinker    | Aarschot           | 3              | Ja                      |
| <b>Jeugdhuis Contact</b>                            | Jeugdhuis Contact          | Tielt-Winge        | 1              | Ja                      |
| <b>Jeugdhuis de Jeppe</b>                           | Jeugdhuis De Jeppe         | Zemst              | 1              | Ja                      |
| <b>Repetitieruimtes Het Depot</b>                   | Muziekcentrum het Depot    | Leuven             | 4              | Ja                      |
| <b>Studio 2000</b>                                  | Gemeenschapscentrum Haacht | Haacht             | 1              | Ja                      |
| <b>Repetitieruimte Stix</b>                         | Den Egger                  | Scherpenheuvel     | 2              | Ja                      |
| <b>Nijdrop</b>                                      | Jeugddienst Halle          | Halle              | 1              | Ja                      |
| <b>Soundbak</b>                                     | Nijdrop                    | Opwijk             | 1              | Ja                      |
| <b>Repetitieruimte Jeugdhuis</b>                    | GC De Zandloper            | Wemmel             | 1              | Ja                      |
| <b>Repetitieruimte Jeugdhuis en repetitieruimte</b> | Jeugddienst Tienen         | Tienen             | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Jeugdhuis</b>                    | Jeugdhuis 't paenhuys      | Hoegaarden         | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Jeugdhuis en repetitieruimte</b> | Jeugdhuis Tijl             | Diest              | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Luna Barn</b>                    | JOC                        | Kapelle op den bos | 2              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Saturn</b>                       | JIP/JOC                    | Zaventem           | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Zippola</b>                      | Luna Barn                  | Ternat             | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Fa Kruis</b>                     | privé                      | Rummen             | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Ice Kingdom</b>                  | privé                      | Aarschot           | 1              | Neen                    |
| <b>Repetitieruimte Muziekkot</b>                    | Oeps vzw                   | Heverlee           | 1              | Neen                    |
|   | privé                      | Wilsele            | 1              | Neen                    |
|   | Privé                      | Vetrijk            | 1              | Neen                    |
|   | Privé                      | Herne              | 1              | Neen                    |

Tabel 2: overzicht repetitieruimtes pop rock in Vlaams Brabant

*\* nog uitbreidingsplannen*

Tijdens het onderzoek is er ook nog contact geweest met de gemeente Vilvoorde, de gemeente Diest, de gemeente Haacht en de gemeente Beerse waar er ook plannen zijn om een repetitieruimte uit te bouwen.



**Afbeelding 6 Geografische spreiding repetitieruimtes**

Wanneer de verschillende ruimtes op een kaart worden gezet blijkt dat er op vlak van spreiding vooral in de zuidoostelijke rand van de provincie nog een tekort aan ruimtes merkbaar is. Ook de zuidwestelijke rand van Brussel heeft een vrij gering aanbod. Zeker omdat de ruimtes in de Noise Gate in Ternat eigenlijk helemaal vol zitten op de meest gegeerde uren. Bovendien is er ook in de aanpalende Oost-Vlaamse gemeenten geen overaanbod aan repetitieruimtes.

In Leuven is er in verhouding met het aantal muzikanten ook een tekort aan ruimtes. Wanneer we rekening houden met het potentieel groot aantal muzikanten onder de vele studenten in de stad, mag duidelijk zijn dat het huidige aanbod aan repetitieruimtes ontoereikend is. Bovendien komen heel wat muzikanten die niet in Leuven wonen ook naar Het Depot voor hun repetities. De aantrekkingskracht van het muziekcentrum speelt hierbij een niet onbelangrijke rol. Maar in de toekomst wil het Depot (na de verbouwingen) de repetitieruimtes ook meer binnen de eigen werking verankeren, waardoor de beschikbaarheid van de ruimtes voor amateurmuzikanten kan verminderen.

## ANALYSE VAN DE RUIMTES GEREALISEERD MET DE STEUN VAN DE PROVINCIE.

In de onderstaande tabellen wordt per ruimte een overzicht gegeven van de uitrusting, de prijspolitiek en de bezettingsgraad van de ruimtes die met de steun van de provincie gerealiseerd werden.

| Naam                 | Noise Gate (Ternat)   |
|----------------------|---|
| Organisatie          | Muziekcentrum Noise Gate, <a href="http://www.noisegate.be">www.noisegate.be</a>  |
| Beschrijving ruimte  | Binnen Noise Gate zijn er twee kleinere repetitieruimtes en is er ook nog de grote zaal die opengesteld kan worden voor groepen om er te repeteren. De repetitieruimtes zijn zeer professioneel ingericht, hebben een goede akoestiek en isoleren goed waardoor gelijktijdig gebruik perfect mogelijk is. De grote zaal boven is nog niet zeer goed geïsoleerd en kan dus enkel overdag gebruikt worden en 's avonds voor akoestische groepen. Overdag worden de ruimtes gebruikt door professionele muzikanten, tijdens de vakantieperiodes ook door jongeren. |
| Uitrusting           | Noise Gate heeft de ruimtes uitgerust met een zanginstallatie, microfoon, drumstel, en mengpaneel. Bovendien is er draadloos internet. Het materiaal kan voorzien worden via een sponsordeal met Keymusic. Er zijn verschillende opbergruimtes waar de groepen hun materiaal in kunnen stockeren.   |
| Prijspolitiek        | 7 euro per uur, meeste groepen komen 3 uur repeteren. Er wordt gewerkt met contracten en de groepen moeten voor het einde van de maand betalen.   |
| Bezettingsgraad      | De avond en weekendblokken zitten eigenlijk allemaal vol (bij de beide repetitieruimtes). Overdag is er wel nog vrij veel plaats.   |
| Algemene beoordeling | Twee mooie en goed uitgeruste repetitieruimtes, mogelijkheden om nog een grotere zaal open te stellen mits een investering. Professioneel uitgebaat door een echte muziekorganisatie waarbij de verhuur van repetitieruimtes duidelijk een onderdeel uitmaakt van een bredere muzikale werking (met podiumkansen, educatieve trajecten en een goede enthousiaste begeleiding).  |

| Naam                 | Repetitieruimte Berkenhof (Kortenberg)  |
|----------------------|---|
| Organisatie          | Jeugdhuis 't excuus   |
| Beschrijving ruimte  | Jeugdhuis in een groter gebouw waar nog andere organisaties en diensten gehuisvest zijn. Het jeugdhuis laat groepen toe om er te repeteren als er geen activiteiten gepland zijn door het jeugdhuis.  |
| Uitrusting           | Er is geen specifieke uitrusting voorzien waar groepen gebruik van kunnen maken. Wegens plaatsgebrek is er ook geen mogelijkheid voor de groepen om hun materiaal te stockeren.   |
| Prijspolitiek        | Beurtensysteem vertrekkend vanaf 5€ per repetitie   |
| Bezettingsgraad      | In de afgelopen twee jaar hebben er slechts 3 groepen effectief gebruik gemaakt van de ruimte om er te repeteren.   |
| Algemene beoordeling | Mooi jeugdhuis maar zeker geen repetitieruimte. Heel moeilijk om er ook een effectieve repetitieruimte van te maken aangezien de ruimte gedeeld moet worden met het jeugdhuis (in principe zijn de interessantste repetitiemomenten niet mogelijk aangezien er dan eigen activiteiten zijn) en er geen mogelijkheid is om materiaal op te bergen. |

| <b>Naam</b>          | <b>Jeugdclub Contact (Tielt-Winge)</b>  |
|----------------------|---|
| Organisatie          | Jeugdclub Contact   |
| Beschrijving ruimte  | Grote ruimte, met mooi (weliswaar zeer hoog) podium, ideaal om groep een try out te laten geven. Geen goede akoestiek.<br>De ruimte is eigenlijk niet geschikt als repetitieruimte.   |
| Uitrusting           | Geen extra materiaal voorzien.<br>Wegens plaatsgebrek is er ook geen mogelijkheid voor de groepen om hun materiaal te stockeren.  |
| Prijspolitic         | 10€ voor niet leden, leden kunnen gratis gebruik maken van de ruimte.   |
| Bezettingsgraad      | 5 groepen in de afgelopen twee jaar.  |
| Algemene beoordeling | Zaal die ideaal is als instuifruimte, waar feestjes georganiseerd kunnen worden, maar niet geschikt is als repetitieruimte (te groot, slechte akoestiek, geen opbergruimte mogelijk).<br>Bovendien heeft de zaal geen ideale akoestiek om als concertzaal gebruikt te worden. |

| <b>Naam</b>          | <b>De Klinker (Aarschot)</b>   |
|----------------------|--|
| Organisatie          | Jeugdhuis De Klinker   |
| Beschrijving ruimte  | Drie mooie repetitieruimtes (waarvan 1 als DJ lab gebruikt wordt). Heel veel succes bij de bands waardoor er een soort wisselsysteem ingevoerd is zodat meer bands de ruimtes kunnen gebruiken en dat langer gebruik niet echt mogelijk is. Met het nieuwe verhuursysteem zal dit wel aangepast worden.<br>Opbergruimtes voorzien. |
| Uitrusting           | Zanginstallatie, microfoon, versterkers en een basisdrum (cimbalen moeten zelf meegebracht worden).  |
| Prijspolitic         | 5€ per repetitie.  |
| Bezettingsgraad      | Op dit moment wordt een experiment opgezet met een elektronische toegang (badges) waardoor er meer huurmogelijkheden komen. Tot vandaag worden de ruimtes eigenlijk slechts maar op 50% van de mogelijkheden gebruikt.   |
| Algemene beoordeling | Heel mooie en kwalitatieve repetitieruimtes die al vrij vaak gebruikt worden. Met het nieuwe badge systeem zijn er meer mogelijke verhuurmomenten en kunnen dus meer bands gebruik maken van de infrastructuur.  |

| <b>Naam</b>          | <b>Het Depot, Studio Roxy (Leuven)</b>   |
|----------------------|--|
| Organisatie          | Muziekcentrum Het Depot  |
| Beschrijving ruimte  | 3 mooie repetitieruimtes en een drumlokaal. Op dit moment nog op een andere locatie, na verbouwingen in Het Depot worden de repetitieruimtes ook in dezelfde gebouwen ondergebracht.<br>Verhuur is enkel 's avonds, op woensdagmiddag en in de weekends mogelijk.<br>Opbergruimtes aanwezig maar worden niet zo frequent gebruikt. |
| Uitrusting           | Zanginstallatie, microfoon, en een basisdrum.  |
| Prijspolitic         | 15 € per repetitieblok (4 uur)   |
| Bezettingsgraad      | Ongeveer 80 repetities per maand. Vrij vaak bezet tijdens de openingsuren. Maar overdag staan de ruimtes vaak leeg.  |
| Algemene beoordeling | Mooie ruimtes, veelvuldig gebruik.   |

| Naam                 | Repetitieruimte (Haacht)   |
|----------------------|--|
| Organisatie          | Gemeenschapscentrum Studio 2000  |
| Beschrijving ruimte  | Vrij grote ruimte die op woensdag middag en avond, vrijdagavond en in het weekend gehuurd kan worden voor losse repetities. Vaste repetities kunnen eventueel ook op andere momenten, maar er zijn al een aantal gebruikers. Niet echt een ruimte die specifiek voor pop- rockmuzikanten ingericht is (ook plaatselijke harmonie maakt van de zaal gebruik).<br>Geen opbergruimtes voorzien. |
| Uitrusting           | Zanginstallatie, microfoons en een drumstel.   |
| Prijspolitic         | 2,5€ per uur   |
| Bezettingsgraad      | Slechts 2 à 3 groepen per week maken gebruik van de ruimte.  |
| Algemene beoordeling | Grote ruimte die ook door fanfare en djembé klas gebruikt wordt. Niet echt specifiek voor pop- en rock muzikanten en door een gebrek aan opbergruimte ook niet echt veel mogelijkheden om hier veel verschillende groepen te laten werken.<br>Door een gebrek aan promotie is de ruimte niet echt bekend.  |

| Naam                 | Den Echo (Affligem)  |
|----------------------|--|
| Organisatie          | Jeugdhuis Avillo   |
| Beschrijving ruimte  | Repetitieruimte in de kelder van het jeugdhuis.  |
| Uitrusting           | Geen materiaal voorzien.   |
| Prijspolitic         | 3€ per uur met maandcontract, 5€ per uur voor losse verhuur.   |
| Bezettingsgraad      | Een tweetal groepen die regelmatig repeteren. Enkele groepen die op losse basis komen repeteren.   |
| Algemene beoordeling | Ruimte met potentieel maar nog niet genoeg bekend in de buurt. Zeker een mogelijkheid om hier met andere repetitieruimtes in de regio te overleggen. |

| Naam                 | Repetitieruimte (Scherpenheuvel)   |
|----------------------|--|
| Organisatie          | Gemeenschapscentrum Den Egger  |
| Beschrijving ruimte  | Twee repetitieruimtes in de kelder van het gemeenschapscentrum die eigenlijk niet echt ingericht zijn. Op dit moment wordt er slechts één ruimte effectief gebruikt en ingericht, de andere ruimte wordt nog af en toe gebruikt als een kleedruimte.<br>Geen opbergruimtes voorzien. |
| Uitrusting           | Op dit moment is er niets van materiaal voorzien vanuit het gemeenschapscentrum. Men is op zoek naar een drumstel en een zanginstallatie.<br>Groepen kunnen in onderling overleg wel elkaars materiaal gebruiken.  |
| Prijspolitic         | 4 euro voor een avond.   |
| Bezettingsgraad      | Slechts 2 avonden per week wordt er gerepeteerd. Daarnaast worden er tijdens de week ook nog muzieklessen gegeven.   |
| Algemene beoordeling | Ruimte die heel wat potentieel heeft maar niet genoeg bekend is bij de plaatselijke jongeren en waar nog een investering moet gebeuren op vlak van akoestische aanpassingen (heel slechte akoestiek op dit moment).  |

| <b>Naam</b>  | <b>Styx (Halle)</b>  |
|--|--|
| Organisatie<br>Beschrijving ruimte                                     | Jeugdendienst Halle<br>Mooie ruimte in de kelder van een oude school. Zeer recent in gebruik genomen.<br>Naar akoestiek kunnen nog enkele aanpassingen gebeuren.<br>Verschillende opbergruimte die voor 5 € per maand gehuurd kunnen worden.   |
| Uitrusting<br>Prijspolitiek<br>Bezettingsgraad<br>Algemene beoordeling | Geen materialen aanwezig op dit moment.<br>5€ of 3€ per uur.<br>Er worden gemiddeld 5 blokken (van de 9) per week gehuurd.<br>Mooie ruimte, nieuwe ruimte waar met de invoering van een badgesysteem meer groepen gebruik van kunnen maken.<br>De jeugdendienst maakt ook een mooie koppeling naar andere initiatieven (bijvoorbeeld Styx in 't Vondel) waardoor het geïntegreerd wordt in een breder jeugd- en cultuureducatief beleid. |

| <b>Naam</b>                                    | <b>Soundbak (Wemmel)</b>   |
|--|--|
| Organisatie<br>Beschrijving ruimte             | GC de Zandloper<br>Zeer mooie repetitieruimte, heel recent gebouwd, zeer goed afgewerkt.<br>Er is geen opbergruimte voorzien, maar de uitrusting is heel goed waardoor dit niet echt een probleem is.  |
| Uitrusting<br>Prijspolitiek<br>Bezettingsgraad | Zanginstallatie, microfoon, drumstel (op podium met afscheiding) versterkers.<br>15€ per blok, 8€ per blok als je langere tijd reserveert.<br>Nieuwe ruimte en op dit moment nog maar net in gebruik. De promotie moet nog opgestart worden en door de nieuwe activiteit die toch wel verschilt van de andere activiteiten van het Gemeenschapscentrum is dit niet zo evident. |
| Algemene beoordeling                           | Heel erg mooie ruimte. Veel potentieel.  |

| <b>Naam</b>                                    | <b>Repetitieruimte (Opwijk)</b>  |
|--|--|
| Organisatie<br>Beschrijving ruimte             | De Nijdrop<br>Niet echt een schitterende ruimte, maar na de nieuwbouw wordt wel een volledig nieuwe en uitgeruste ruimte voorzien.<br>Op dit moment verre van ideaal.<br>Geen opbergruimte voorzien. |
| Uitrusting<br>Prijspolitiek<br>Bezettingsgraad | Zanginstallatie, microfoon en een drumstel.<br>15€ per maand.<br>Avondblokken zijn bezet (6 groepen per week) meer is niet mogelijk gezien de slechte staat van de ruimte op dit moment.             |
| Algemene beoordeling                           | In de nieuwbouw zal de nieuwe ruimte ook voorzien worden van instrumenten.<br>Heel wat potentieel.   |

| Naam                 | Jeugdhuis De Jeppe (Zemst)  |
|----------------------|---|
| Organisatie          | Jeugdhuis de Jeppe  |
| Beschrijving ruimte  | Jeugdhuis waar ook in gerepeteerd kan worden.                               |
| Uitrusting           | Geen materiaal voorzien.  |
| Prijspolitiek        | 5 Euro per keer voor leden die al meer dan 1 jaar lid zijn van de Jeppe     |
|                      | 10 Euro per keer voor nieuwe leden  |
|                      | Prijs per repetitieblok van 4 uur.  |
| Bezettingsgraad      | Zeer onduidelijk, geen exacte cijfers doorgekregen bij bezoek en ook nadien |
|                      | geen informatie meer gekregen. Waarschijnlijk slechts heel occasioneel      |
|                      | gebruik.  |
| Algemene beoordeling | Mooi jeugdhuis maar zeker geen repetitieruimte. Heel moeilijk om er ook een |
|                      | effectieve repetitieruimte van te maken aangezien de ruimte gedeeld moet    |
|                      | worden met het jeugdhuis.   |

## OVERZICHT NAAR BEZETTINGSGRAAD:

|                 | Hoge Bezettingsgraad                 | Gemiddelde bezetting        | Lage bezetting  |
|-----------------|--------------------------------------|-----------------------------|---|
| Repetitieruimte | Noisegate<br>Het Depot<br>De Klinker | Soundbak<br>Nijdrop<br>Styx | Berkenhof<br>De Jeppe<br>Repetitieruimte Haacht<br>Repetitieruimte Avillo<br>Jeugdclub Contact<br>Den Egger |

Tabel 3: overzicht naar bezettingsgraad

### Hoge bezettingsgraad:

De ruimtes met een hoge bezettingsgraad maken deel uit van een centrum waarbij nog verschillende andere aspecten van de muziekwereld aan bod komen. Noisegate, De Klinker en Het Depot bieden als het ware een 360° model aan waarbij zowel educatie, creatie als presentatie aangeboden worden binnen de werking. Noise Gate heeft echter wel geen eigen podiuminfrastructuur voor pop- en rockgroepen, maar spreekt, met zijn uitgebreid educatief aanbod, heel wat groepen aan. Ook de kwalitatieve afwerking en inrichting van de ruimtes is hier een belangrijk pluspunt.

De drie organisaties hebben in de openingsuren van hun repetitieruimtes ook gekozen om zoveel mogelijk in te spelen op de mogelijkheden van de muzikanten. Bij de Klinker biedt het elektronisch toegangssysteem (met badges) de mogelijkheid om meer bands toe te laten tijdens momenten waarop er geen permanentie is.

Tegelijk is er bij deze organisaties nog vrij veel plaats overdag. Dus voornamelijk voor professionele muzikanten.

### Gemiddelde bezettingsgraad:

Soundbak en Styx zijn relatief 'jonge' repetitieruimtes waar nog gewerkt moet worden aan de klantenbinding. Bijkomend probleem bij Styx is dat de repetitieruimte gelegen is in de kelder van een oude school waar ook de afleveringen van de tv reeks Witse opgenomen worden en er dus regelmatig geen gebruik kan gemaakt worden van de ruimte omwille van opnames.

De repetitieruimte in de Nijdrop is momenteel geen goede ruimte, zonder echte isolatie, waardoor deze ook vaak niet gebruikt kan worden bij andere activiteiten. In de nieuwbouw zal dit probleem opgevangen worden en moet gelijktijdig gebruik mogelijk zijn waardoor automatisch meer groepen gebruik kunnen maken van de infrastructuur.

### Lage bezettingsgraad:

De repetitieruimtes in het Jeugdhuis 't excuus, jeugdhuis De Jeppe en in de Jeugdclub Contact, zijn eigenlijk geen geschikte repetitieruimtes. Zowel naar isolatie als naar uitrusting schieten beide ruimtes te kort. Gekoppeld aan de eigen werking van de organisaties (jeugdhuis en jeugdclub) wordt het bijna onmogelijk om hier veel muzikanten te laten repeteren.

De repetitieruimtes in Den Egger en in het jeugdhuis Avillo zijn dan weer niet bekend genoeg bij de plaatselijke jongeren/muzikanten. Een duidelijke en gerichte communicatie naar muzikanten dringt zich hier dan ook op.

---

## CONCLUSIES:

Een aantal repetitieruimtes die met de steun van de provincie Vlaams-Brabant gerealiseerd werden, voldoen niet echt aan de minimale vereisten om als kwalitatieve ruimte aangeduid te worden. Dit is het geval voor de repetitieruimtes in Jeugdclub Contact, Jeugdhuis Berkenhof en Jeugdhuis de Jeppe. Het is moeilijk om hier, zonder bijkomende investeringen, goede repetitieruimtes van te maken.

Repetitieruimte de Echo, Studio 2000 en de repetitieruimtes in Den Egger, zijn op zich geen slechte ruimtes maar kunnen op vlak van akoestiek nog heel wat verbeterd worden. Bovendien hebben deze verhuurders ook problemen om een juiste communicatie op te zetten en daardoor de muzikanten in de omgeving aan te spreken. Ondersteuning op vlak van communicatie en begeleiding om de nodige aanpassingen te doen op het akoestisch vlak dringen zich hier dan ook op.

De repetitieruimte in Halle en in Wemmel zijn heel kwalitatieve ruimtes. Voor deze verhuurders komt het er op aan om in de komende periode een groter aantal muzikanten aan te spreken. De koppeling die de jeugddienst in Halle maakt naar andere muzikeducatieve projecten (Stix on stage) geeft duidelijk aan dat ze verdere stappen willen zetten en de repetitieruimte niet als een losstaand gegeven zien.

De repetitieruimte in De Nijdrop is op dit moment niet echt een schitterende ruimte. Maar in het nieuwe gebouw wordt wel een heel mooie ruimte voorzien. De link met andere muzikale activiteiten is hier ook heel groot.

De repetitieruimtes in Noise Gate, de Klinker en het Depot zijn mooie voorbeelden van kwalitatieve infrastructuur. Bovendien zijn deze organisaties ook actief op muzikeducatief vlak en bieden twee ervan ook heel wat presentatiemogelijkheden wat een meerwaarde oplevert.

## AANBEVELINGEN

Muzikanten repeteren, werken aan hun creaties, zoeken naar nieuwe geluiden en bereiden zich voor op een concert. Welk genre ze beoefenen en welk niveau de muzikanten ook hebben, een goed uitgeruste plek om aan die creatie te werken is steeds een noodzaak. Slaapkamers, zolders, garageboxen of tuinhuisjes zijn nog al te vaak de plaatsen waar muzikanten noodgedwongen moeten werken. Geluidsoverlast, burenoverleg, onaangepaste akoestische omstandigheden, ..., het zijn jammer genoeg nog al te vaak problemen waarmee muzikanten moeten afrekenen.

*Faciliteren, mogelijk maken, inspelen op concrete noden vanuit het veld en dit kaderen binnen een bredere beleidsvisie.*

Het zou een definitie kunnen zijn van een voorzieningenbeleid. Een beleid van een overheid waarbij de noden en de behoeften van een sector in kaart gebracht worden. Waarbij kwalitatieve oplossingen gezocht worden om de eventuele problemen aan te pakken. Een beleid waarbij niet zomaar acties opgezet worden, maar wel doordachte maatregelen uitgewerkt worden die kaderen in een bredere aanpak, een globale visie.

Concreet vertaald voor het domein van dit onderzoek betekent dit dat een beleid rond infrastructuur voor muzikanten niet kan losgekoppeld worden van een algemeen cultureel beleid met verbindingen naar een sociocultureel beleid inzake participatie en naar een jeugdbeleid.

## ONDERSTEUNING BESTAANDE REPETITIERUIMTES

- Voor de repetitieruimtes in jeugdclub Contact, in Jeugdhuis Berkenhof en in Jeugdhuis De Jeppe moet er vanuit de provincie een ondersteuning komen om de nodige aanpassingen te doen. Ofwel moet de keuze gemaakt worden om deze locaties niet langer als repetitieruimte aan te bieden, ofwel moeten er grondige aanpassingen gebeuren.
- Schakel de bestaande repetitieruimtes (nog) meer in binnen het jeugd- en cultuurbeleid van de provincie. Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat die verhuurders die, naast het louter aanbieden van ruimtes, ook nog andere muzikale activiteiten opzetten (muziekeducatieve activiteiten of presentatiemogelijkheden) een grotere aantrekkingskracht hebben (vb. Noise Gate, Het Depot, en ook de Nijdrop). Vooral voor jongere muzikanten biedt dit extra mogelijkheden.
- Ondersteun de bestaande repetitieruimtes wanneer ze willen gebruik maken van een elektronisch toegangssysteem om zo de openingsuren uit te breiden en de praktische problemen rond sleutelbeheer en aanwezigheid van een conciërge op te vangen.

## INVESTERING IN BIJKOMENDE REPETITIEFACILITEITEN

- Er is nog steeds een tekort aan repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten in de provincie. Gezien de huidige spreiding van de ruimtes, lijkt een investering in repetitieruimtes in de westelijke rand van Brussel en in de zuidoostelijke rand van de provincie een must. Ook in Leuven zelf is er nog plaats voor

bijkomende repetitie-infrastructuur. In een ideaal scenario zijn er binnen vijf jaar minstens 5 extra repetitieruimtes in deze regio's. Hiervoor moet minstens 100.000 euro voorzien worden.

---

## VERDER ONDERZOEK

Gekoppeld aan het gebrek aan repetitieruimtes liggen er een aantal mogelijkheden open om in de komende jaren verder te onderzoeken:

- In samenspraak met scholen (zowel dagonderwijs als deeltijds kunstonderwijs en hogescholen) een onderzoek voeren naar de mogelijkheden om binnen hun infrastructuur repetitieruimtes voor pop- en rockmuzikanten te integreren. Het kan misschien een mogelijkheid zijn om in studentenhomes repetitieruimtes te voorzien. Daarnaast is het uitbouwen van muziekklassen in het dagonderwijs (secundaire scholen en basisonderwijs) ook een mogelijke piste waar verder onderzoek voor nodig is.
- Naar analogie van het onderzoek rond “wonen boven winkels”, kan er verder onderzoek gebeuren om “repeteren boven winkels” mogelijk te maken. Veel winkelpanden hebben op de verdieping of in de kelder geen bewoning en liggen vaak in straten waar weinig bewoning is. Indien de eigenaars gestimuleerd kunnen worden om op de verdieping of in de kelder een repetitieruimte in te richten kan dit een meerwaarde met zich mee brengen, zowel voor de eigenaar van het pand (gebruik van leegstaande ruimte) als voor de gemeente (extra activiteiten in een 's avonds vaak lege buurt en extra repetitieruimte).
- Onderzoek naar de mogelijkheid om jeugdinfrastructuur (jeugdhuizen en jeugdclubs) anders in te richten waardoor deze ook als repetitieruimte kunnen ingericht worden.

---

## ONDERSTEUNING STEDEN EN GEMEENTEN

- Biedt een duidelijke ondersteuning aan steden en gemeenten bij het beleid rond repetitieruimtes. Infrastructuur is bij uitstek een lokale aangelegenheid en de situatie in de gemeente is steeds heel specifiek. Een goed doordacht beleid waarbij gekeken wordt naar de specifieke noden van muzikanten en waarbij ook rekening gehouden wordt met bestaande initiatieven is noodzakelijk. Op die manier kunnen onnodige investeringen vermeden worden. De provinciale jeugddienst kan hierbij een voortrekkersrol spelen en gemeenten informeren, ondersteunen of doorverwijzen naar gespecialiseerde steunpunten. Bovendien kan op die manier ook regionaal gekeken worden naar een juiste spreiding van repetitie-infrastructuur.
- Zet intervisies op waarbij gemeenten die een repetitieruimte willen opstarten ‘good practice’ voorbeelden kunnen bezoeken en zo ook kunnen leren uit de ervaring van verhuurders van repetitieruimtes.
- Blijf via een commissie van experts gemeenten de mogelijkheid bieden om (gratis) een advies te krijgen over hoe ze bepaalde ruimtes kunnen inrichten als repetitieruimte. Een praktisch advies met informatie over het bouwen en het repeteren van repetitieruimtes. Een duidelijk lastenboek waarbij de minimale vereisten voor een kwalitatieve repetitieruimte helder omschreven zijn, kan hierbij een handig instrument zijn.

---

## ONDERSTEUNING OP VLAK VAN COMMUNICATIE

- Gebruik de communicatiekanalen van de provincie (website, e-zines en brochures) om de verschillende repetitieruimtes in de provincie extra in de picture te zetten.
- Ontwikkel een kaartstelsel waarbij er per regio een overzicht gegeven wordt van de verschillende repetitieruimtes die er zijn. Op die manier kan een muzikant snel zien waar hij/zij nog terecht kan als er geen plaats meer is in zijn/haar favoriete repetitieruimte.

## COMMUNICATIE

Binnen het onderzoek werd ook een luik rond communicatietips uitgewerkt. Deze tips werden ontwikkeld in samenwerking met VEGAS en worden verder verspreid naar alle repetitieruimtes in Vlaams-Brabant.

Een overzicht van de tips en tricks voor beheerders van repetitieruimtes.

### WEET WAT JE AAN WIE COMMUNICEERT.

Een heel belangrijke eerste stap in het opmaken van je communicatieplan. Welke ruimte bied je aan? Wanneer heb je nog vrije blokken in je ruimte? Is verhuur op langere termijn mogelijk of kan je enkel per uur komen repeteren?

Een aantal vragen om op voorhand bij stil te staan. Wat je aan te bieden hebt, bepaald immers ook de doelgroep waarvoor je moet communiceren.

Enkele voorbeelden:

- Een goed uitgeruste repetitieruimte die enkel nog overdag vrij is, moet je eigenlijk vooral bij professionele muzikanten bekend maken. Zij repeteren overdag en houden van een goede ruimte om in te werken. Maar de amateur muzikant zit overdag hetzij op school, hetzij op zijn werk. Dus bij hen moet je die blokken niet promoten.
- Heb je een lege ruimte, zonder zanginstallatie, instrumenten of versterker, laat dat dan ook duidelijk blijken. Voor veel groepen is dat niet eens zo'n probleem. Als je opbergruimtes hebt waar de bands hun materiaal kunnen laten staan, moet je dat zeker ook communiceren. Dat is namelijk wel een belangrijk element voor bands, en natuurlijk ook een meerwaarde voor je ruimte.
- Als je amateurmuzikanten wil laten repeteren in je repetitieruimte, dan moet je hen proberen te bereiken via de muziekwinkels, via jeugthuizen, via muziekscholen, noem maar op. Professionele bands moet je proberen te bereiken via de managementkantoren.

### PROMOOT JE REPETITIERUIMTE BIJ MUZIEKSPELERS IN DE BUURT.

Laat duidelijk merken dat je bestaat in je buurt. Hang affiches op in de muziekwinkel in de buurt, in de muziekschool, de jeugthuizen en de cafés waar bands uit de regio kunnen optreden.

Zo ben je aanwezig op plaatsen waar muzikanten zeker ook komen. ZO kunnen ze je leren kennen...

Nog een tip: plaats een advertentie in het info-blad van de gemeente, of in het ledenblad van het jeugdhuis in de buurt, of in de nieuwsbrief van jouw provincie, ....

### SPONSOR DE PLAATSELIJKE ROCK RALLY.

Geef de winnaar, of de finalisten van de plaatselijke muziekwedstrijd een aantal gratis repetitie uren. Een klein cadeautje voor de muzikanten, maar zeer praktisch. In de communicatie van de wedstrijd krijg je de nodige aandacht. En de band die de prijs wint wordt op termijn misschien wel de nieuwste hype in Vlaanderen. Altijd leuk om dan te kunnen zeggen dat die nog bij jou gewerkt hebben.

### MAAK EEN DEAL MET DE PLAATSELIJKE MUZIEKWINKEL.

Voor de muzikwinkel ben je zeer zeker een interessante partner. Veel muzikanten komen bij je over de vloer en die muzikanten hebben snaren nodig, plectrums, versterkers, electronica, noem maar op. Ga het gesprek aan met de muzikwinkel. Wie weet krijg je in ruil voor een standje van de zaak in je repetitieruimte wel een drumstel of een zanginstallatie aan een heel zacht prijsje.

Maar geef de muzikwinkel ook een aantal gratis repetitie uren. Die kunnen ze zelf uitdelen aan muzikanten die bij hen vaak over de vloer komen (zie volgende tip).

---

#### DEEL CADEAU BONNEN UIT.

Bongoweekends, de cadeaubonnen kennen we allemaal. Maak je eigen Bongo muziekbonnen en verkoop die. Zo kan een mama of een papa voor zoonlief een aantal repetities kopen als verjaardagsgeschenk. Of kan een van de bandleden eens trakteren op zijn verjaardag...

Als je de cadeaubonnen ook verkoopt via muzikwinkels en jeugdhuizen, dan vergroot je de doelgroep en krijg je dus meer muzikanten over de vloer.

---

#### GRATIS PROEFREPETITIES.

Het is altijd interessant om een band te overtuigen met een gratis repetitie. Als alles goed bevonden wordt, dan komt de band zeker terug, misschien wel voor een langere tijd. Een gratis repetitie biedt vaak veel garantie op een jaar lang repeteren. Zeker het overwegen waard.

---

#### AMBASSADEURS.

Speel de "grote" namen uit die bij jou komen repeteren. Voor jonge muzikanten is het altijd leuk om in eenzelfde gebouw te spelen als waar hun idool ook aan het werk is. Maak een hall of fame waarbij alle bands die bij jou komen repeteren op foto staan.

Een ander systeem is ook wel leuk. Maak een deal met een bekende groep waarbij zij eens komen repeteren in je ruimte en waarbij een van je groepjes dan ook eens in hun repetitiekot aan de slag kan.

---

#### MOND AAN MOND RECLAME IS THE BEST YOU CAN GET.

Soigneer dus je bands. Je hoeft ze niet in de watten te leggen, maar een babbel op tijd om eens te horen of ze nog tevreden zijn, of er grote verlangens zijn waar je op kan inspelen is zeker een goed idee. Muzikanten komen elkaar vaak tegen. Als ze heel tevreden zijn over hun repetitieruimte, dan zullen ze dat op zo'n momenten ook laten blijken. En zo krijg je dus gratis reclame. En dat werkt...

---

#### PROMOOT OOK ANDERE RUIMTES IN JE BUURT.

Overleg met de andere repetitieruimtes in de buurt. Als je in je eigen ruimte ook een overzichtje geeft van de andere ruimtes in de regio, zal je hoogst waarschijnlijk ook in die andere ruimtes op zo'n overzichtje terecht komen. Handig voor muzikanten die plots op een ander moment moeten repeteren en op zoek zijn naar een plek in de buurt.

---

#### ORGANISEER EEN REPETITIEKOT ON STAGE MOMENT

Geef al je groepen de kans om na al het repeteergezweet ook eens op een podium te staan. In samenwerking met het plaatselijke jeugdhuis of café kan je zo'n avond op poten zetten.

Heb je nog meer zin om je bands te begeleiden, organiseer dan een vorm van bandcoaching. Nodig je ambassadeur uit om eens langs te gaan bij alle bands en hen een stukje te coachen bij het grote optreden. Altijd succes.

---

#### LIVE BEELD/GELUID VANUIT JE REPETITIERUIMTE.

Als je echt een superruimte hebt en je kan overweg met de webcam en een stevige computer is dit natuurlijk ook een heel mooie reclame. Denk maar aan de voorstelling van de laatste cd van dEUS vanuit hun repetitiekot.

Draadloos internet in je repetitieruimte is natuurlijk ook heel handig voor de bands om hun myspace verder aan te vullen.

---

#### WEES AANWEZIG OP MYSPACE, VIBE EN FACEBOOK.

Heel veel bands hebben hun eigen myspace pagina, een fanpage op Facebook en een Vibe profiel. Maak er ook eentje aan voor je repetitieruimte en verwijst naar de bands die bij jou komen repeteren. Niet zo gek veel werk en de muzikanten kunnen direct zien waar je zit en wie bij jou over de vloer komt.

---

#### EHBO – BONNEN

Bezorg een pakketje ehbo-bonnen aan managementkantoren waarvan je weet dat ze bij jou in de buurt zitten. De managers kunnen de bonnen inruilen voor repetitietijd als één van hun bands acuut verlegen zit om een repetitieruimte. Zo krijg je misschien bands over de vloer die spontaan (nog) niet aan jouw repetitieruimte gedacht hebben.

---

#### BAND IN RESIDENCE

Bied een (bekendere) band een repetitieruimte voor lange(re) duur aan. Je krijgt andere mensen over de vloer. Er wordt meer gesproken over jouw repetitieruimte ...

## OVERZICHT TABELLEN.

|  |    |
|--|----|
| Tabel 1: overzicht van noden op vlak van creatieruimtes        | 5  |
| Tabel 2: overzicht repetitieruimtes pop rock in Vlaams Brabant | 10 |
| Tabel 3: overzicht naar bezettingsgraad                        | 17 |